

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Геронтологија
Наставник: доц. др Зоран Весић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Стицање знања и вештина у области геронтологије, разумевање старења као процеса и свих аспеката тог процеса – биолошких, психолошких, социјалних, правних, економских и политичких. Посебна пажња је посвећена интердисциплинарном приступу, односу и повезаности научних дисциплина које се баве старијим особама у систему социјалне и здравствене заштите, а стичу се знања и у вези старења и старости, физичког и менталног здравља, психологије старења, фактора који утичу на социјално укључивање старијих особа, процене функционалности старијих особа, насиља над старијима и квалитета живота у старости.
Исходи предмета (1) Разумевање значаја старења становништва и свих аспеката овог процеса - биолошких, психолошких, социјалних, правних, економских и политичких; (2) Разумевање најважнијих карактеристика сензорних и когнитивних промена у старијем добу, социјалних карактеристика најчешћих стања и обољења карактеристичних за старије особе; (3) Разумевање и превенција насиља и дискриминације над старијим особама, правним оквиром и механизмима социјалне заштите старијих особа; (4) Разумевање сензорних и когнитивних промена у старијем добу и социјалних карактеристика најчешћих стања и обољења карактеристичних за старије особе; (5) Разумевање фактора социјалне инклузије и квалитета живота старијих особа и институционалних и ванинституционалних облика заштите старијих особа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Упознавање са дефиницијом геронтологије, социјалне геронтологије и критичке геронтологије, глобално старење и старење становништва у Републици Србији, упознавање са појмом старења, димензијама и теоријама старења, током живота, биолошким старењем и епигенетским сатом, психолошким старењем, социјалним старењем, основама физичке активности и исхране старијих особа, сексуалности старијих особа. Најважније карактеристике депресије у старијем добу и суицида, деменција старијих особа и Алцхајмерова болест, палијативно збрињавање, процес умирања, смрт, туговање и еутаназија. Упознавање са еџизмом и најважнијим врстама насиља над старијим особама, правним оквиром и механизмима социјалне заштите старијих особа од дискриминације и насиља. Специфичности социјалног рада са старијим особама, међугенерациска солидарност, старење у месту, социјална заштита, здравствена заштита и финансијска сигурност старијих особа. Најважнији аспекти коришћења геронтотехнологије у старијем добу, економија старења. Основе сензорних и когнитивних промена у старијем добу, социјалних карактеристика најчешћих стања и обољења карактеристичних за старије особе. Фактори социјалне инклузије и квалитет живота старијих особа, институционални и ванинституционални облици заштите, пословна способност старијих особа. <i>Практична настава:</i> Истраживачки рад, студије случаја, специфичности комуникације са старијим особама, упознавање са радом у установама социјалне и здравствене заштите у вези рада са старијим особама и начином функционисања различитих облика ванинституционалне заштите старијих особа (центри за социјални рад, установе за смештај одраслих и старијих особа, клубови за старије особе, домови здравља, опште болнице – одељења за геријатрију и палијативно збрињавање, невладине организације и др.).
Литература: Весић З., Геронтологија, 2021 (у припреми) Весић З., Бркић М., Јакшић И., Перић С., Иза међугенерациског огледала - подстицање међугенерациске солидарности у Србији, Институт за јавну политику, Београд, 2020. Бркић М., Весић З., Дамјановић Д., Милановић М., Пантић М., Перић С., Лубурић С., Град прилагођен старијим особама - путоказ за активно старење у Београду, Институт за јавну политику, Београд, 2019. Весић З., Перишић Н., Јакшић И.; Чиниоци социјалног укључивања старијих особа у Београду, Социолошки преглед, vol. LIII (2019), no. 4, pp. 1681–1708.

Перишић Н., Весић З., Сјеничић М.; Међугенерациска солидарност у документима и активностима Европске уније; Социјална политика, број 1/2019, год. 54, pp 51 – 72.

Сјеничић М., Весић З.; Злостављање старијих: Истраживање и превенција; Темида, 2018, vol. 21, br. 3, str. 345-362.

Тодоровић Н., Врачевић М., Башић Г., Миљковић Н., Матијевић Б.; Старење и дигитална укљученост – полазна студија са препорукама, Црвени крст Србије, 2019.

Бабовић М., Величковић К., Стефановић С., Тодоровић Н., Врачевић М.; Социјална укљученост старијих особа (65+) у Србији, Црвени крст Србије, 2018.

Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
-------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе: Предавања и вежбе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поени	Завршни испит	поени
Присуство на настави и активност на настави	10	Усмени испит	70
Групни истраживачки задатак	20		